

Праћење стања и прогноза аерополена

Праћење стања и прогноза аерополена на територији Града Новог Сада

- извештај за децембар -

Сарадници Истраживачко-развојног института за информационе технологије биосистема - БиоСенс из Новог Сада су извршили експертизу квантитативних података 24 типа аерополена: јавор, јова, амброзија, пелен, бреза, конопље, граб, пепељуге, леска, јасен, орах, дуд, борови, боквица, платан, траве, топола, храст, киселица, врба, чемпреси и тиса, липа, брест и коприве. Међу набројаним врстама се налазе најзначајнији узрочници поленских алергија али и типови значајни у пољопривреди.

Узорковање и анализу ваздуха је спровела Лабораторија за палинологију, Департмана за биологију и екологију ПМФ-а у Новом Саду. Континуирано узорковање полена и спора суспендованих у ваздуху по Хирстовом волуметријском принципу је спроведено апаратом ("Lanzoni VPPS2000"), који је постављен на крову зграде Департмана за биологију и екологију од априла месеца 2002. године. За потребе реализације уговорених обавеза (уговор о јавној набавци услуге: „Праћење стања и прогноза алергеног аерополена на територији Града Новог Сада“ бр. VI-501-2/2017-11 од 17.05.2017.), извршена је експертиза података о стању аерополена од 1. до 31. децембра 2017. године. Месечни извештај за децембар је формиран од података о дневним концентрацијама аерополена за 31 дан (График 1 и Прилог 1).

Дневне концентрације аерополена ($\text{ПЗ}/\text{m}^3$ ваздуха) горе наведених типова полена употребљене су за формирање извештаја о ризику за настанак алергијских реакција. Како би ускладили резултате мониторинга са принципом кожног тестирања у Србији (тест осетљивости на полен дрвећа, трава и корова), графички је приказано дневно варирање присуства ових класа аерополена (График 1).

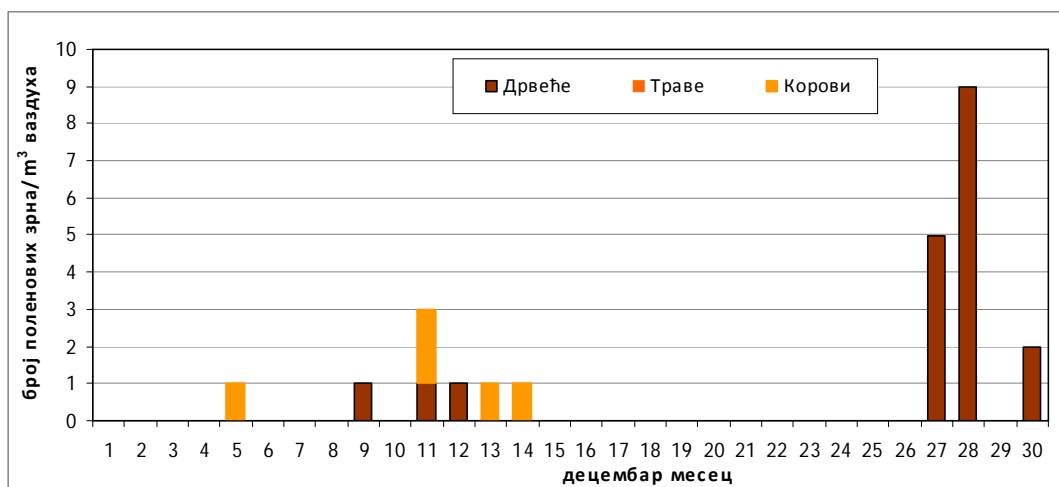

График 1. Однос полена дрвећа, трава и корова у укупним просечним дневним концентрацијама током децембра 2017. год. у Новом Саду

За период мерења од 1. до 31. децембра 2017. године утврђени су трендови просечних дневних концентрација полена: дрвећа (График 2а), трава (график 2б) и корова (график 2в).

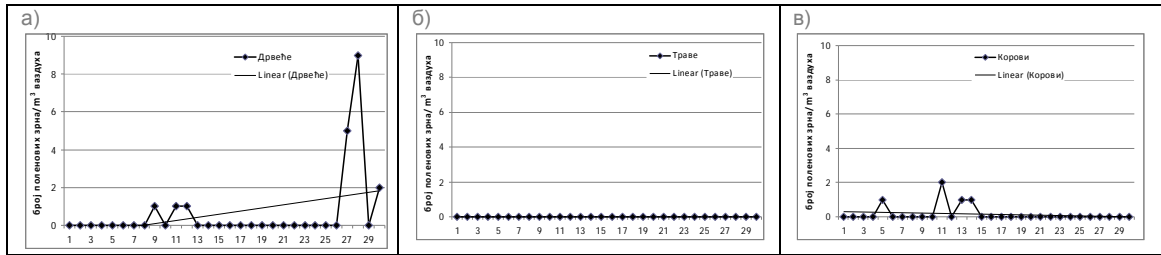

График 2. Тренд просечних дневних концентрација полена: дрвећа (а), трава (б) и корова (в) током децембра 2017. год. у Новом Саду

Укупне дневне концентрације полена дрвећа су достигле максимално 9 ПЗ/м³ ваздуха. Регистроване вредности праћених типова полена су условиле низак ризик за појаву алергијских симптома код осетљивих особа (График 2а). Регистровано је цветање леске и чемпреса, прва поленова зрна али и ниске дневне концентрације полена у ваздуху.

У децембру није регистровано ни једно поленово зрно трава (График 2б).

Укупне дневне концентрације полена корова су достигле 2 ПЗ/м³ ваздуха (График 2в). Регистроване вредности су условиле веома низак ризик за појаву алергијских симптома код осетљивих особа.

У ваздуху је утврђено присуство 4 од 24 типа полена које се прате у Новом Саду (Прилог 1). Просечне средње дневне концентрације полена су варирале од минималних 0 до максималних 9 ПЗ/м³ ваздуха.

Сезона полена кедра је завршена. Регистрована су појединачна зрна током два али и учесталија појава полена чемпреса и леске (по три дана). Ниске концентрације чемпреса и леске условиле су појаву ниског ризика. Повољне временске прилике током јануара могу условити учесталију појаву полена али и повишене (умерено високе и високе) дневне концентрације полена чемпреса и леске. Ризик настанка симптома код осетљивих особа ће бити изванредно нарочито у непосредној близини процветалих стабала леске и чемпреса.

Полен трава није регистрован у ваздуху (Прилог 1).

Од коровских врста регистрована су само појединачна зрна полена амброзије. У јануару ће се такође регистровати појединачна поленова зрна корова која су подигнута у ваздух са места природног таложења.

Прилог 1. Степен ризика настанка алергијских реакција у Новом Саду за децембар 2017. године.

Тип полена	Дани у месецу																																		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
Јавор																																			
Јова																																			
Амброзија					■						■	■	■																						
Пелен																																			
Бреза																																			
Конопље																																			
Граб																																			
Пепељуге																																			
Леска																												■	■						
Јасен																																			
Орах																																			
Дуд																																			
Борови												■	■																						
Боквица																																			
Платан																																			
Траве																																			
Топола																																			
Храст																																			
Киселица																																			
Врба																																			
Чемпреси и тиса																																			
Липа																																			
Брест																																			
Коприве																																			

Низак ризик за настанак алергијских реакција (може изазвати алергијске симптоме код изузетно осетљивих особа)
 Умерено висок ризик за настанак алергијских реакција (изазива алергијске симптоме код многих осетљивих особа)
 Висок ризик за настанак алергијских реакција (изазива алергијске симптоме код већине осетљивих особа)